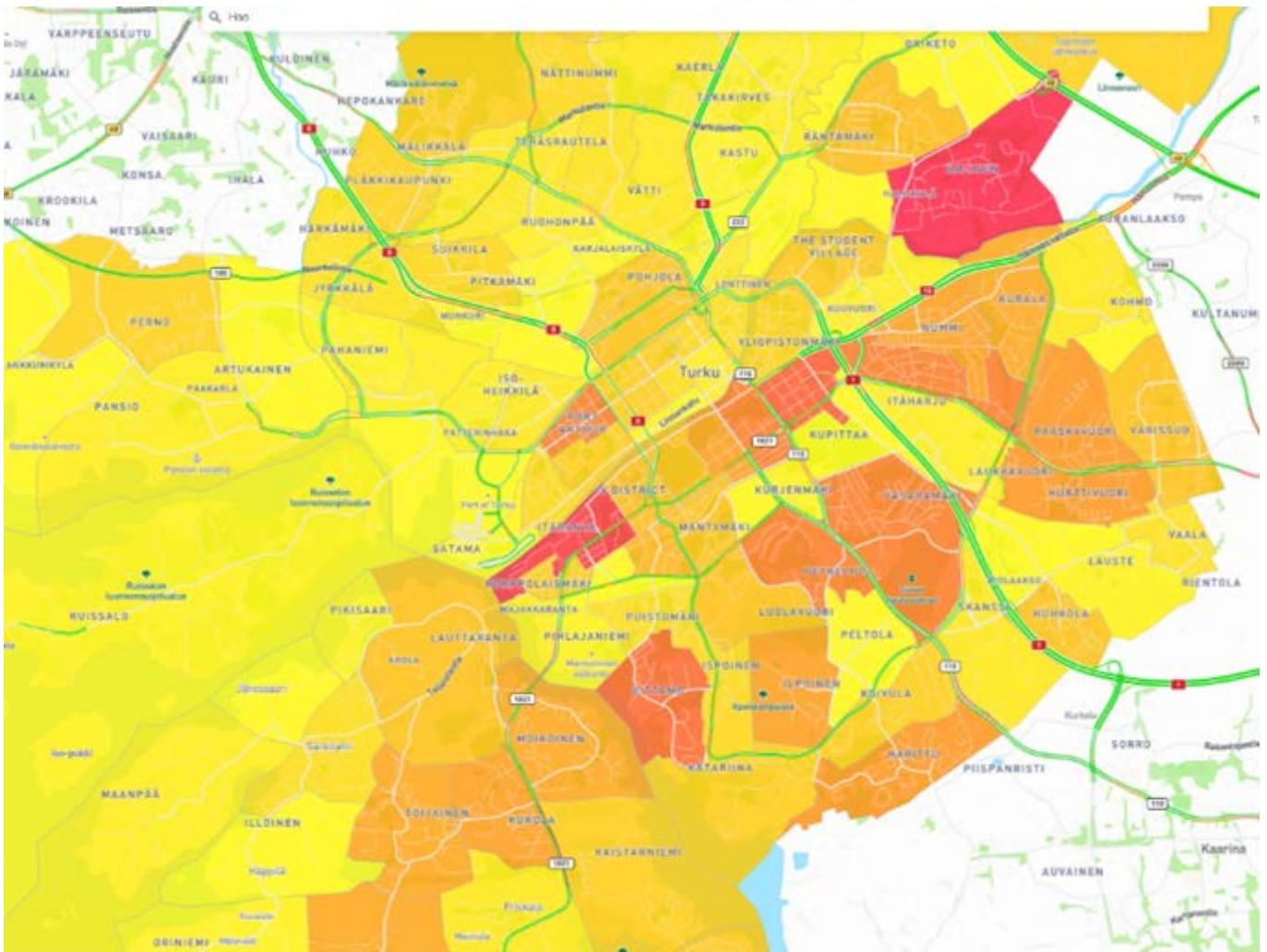

Småbarnspedagogikens servicebehov

Den nya befolkningsprognosen (granskningstidpunkt oktober 2020) visar att antalet svenskspråkiga barn i åldern 0–6 år kommer att vara ca 170 fler år 2030.

Den ökning på 100 dagvårdsplatser som nämnden för fostran och undervisning fastställt kommer delvis att förverkligas för den svenskspråkiga småbarnspedagogiken. På Villebrådsgatan i Hirvensalo öppnades under hösten 2019 en ny enhet med 30 platser. På Sofiegatan byggs ett nytt daghem som ersätter daghemmet på Skolgatan. Det blir färdigt under hösten 2021. Daghemmet Port Arthur skapar 42 nya platser. Nämnden för fostran och undervisning godkände för sin del projektplanen för Oxvägens daghem 7.10.2020, vilket ger 50 tilläggsplatser och tidigast kan färdigställas år 2023. Förutom att tillgodose servicebehovet inom småbarnspedagogiken behövs också utrymmeslösningar för Cygnaeus förskola som befinner sig i tillfälliga utrymmen i Aningais skolhus. Sirkkala förskola får utrymmen i Sirkkala skolas nybygge föst år 2023.

Prognostiseringen för småbarnspedagogikens servicebehov påverkas även av hur stor del av åldersgruppen som deltar i småbarnspedagogiken. Under åren 2014 – 2020 har antalet barn i svenskspråkig småbarnspedagogik ökat med över 100. Prognostiseringen påverkas ytterligare av hur många finskspråkigt registrerade barn som finns inom svenskspråkig verksamhet. För tillfället finns det 16 finskspråkigt registrerade barn i förskolan. Dessa barn syns inte i de svenskspråkiga prognoserna. Det finns också svenskspråkigt registrerade barn i finskspråkig småbarnspedagogik (31 barn i kommunala daghem och 29 barn i privata enheter). På kartan kan man se var de svenskspråkigt registrerade Åbobarnen bor. Ju mörkare färg, destu flera svenskspråkiga barn i åldern 0-6 år.

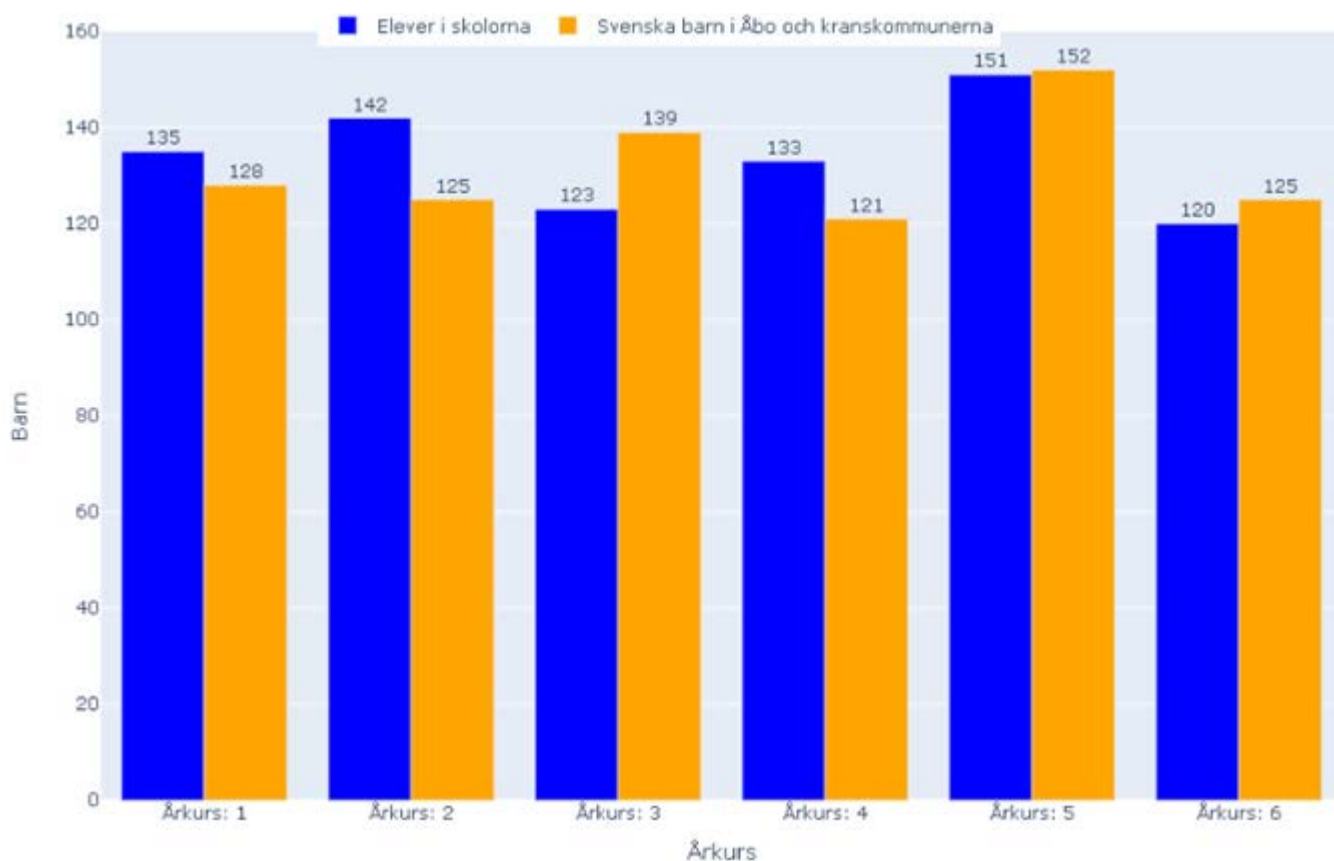

Servicebehovet inom grundläggande utbildning

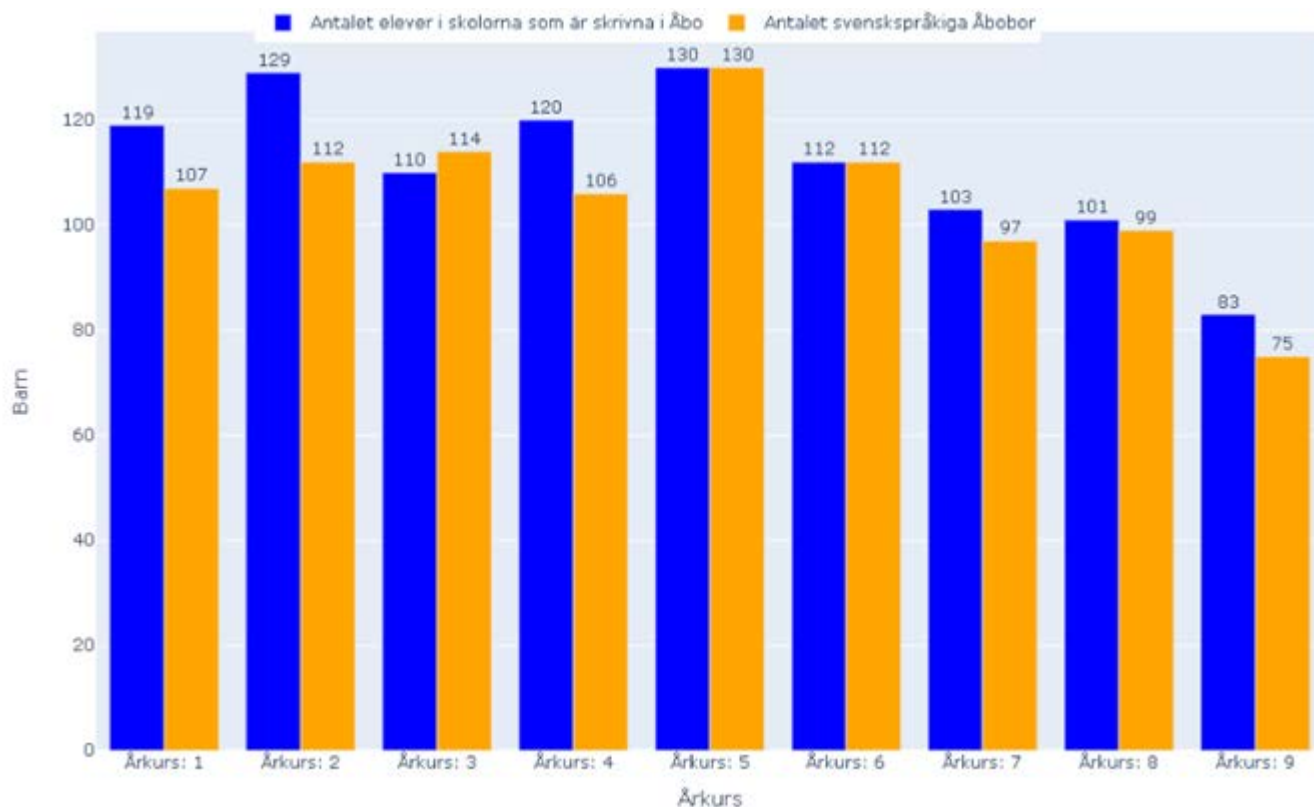
Åbo har kontrakt med flera kringliggande kranskommuner kring svenskspråkig undervisning. Eleverna som bor i kranskommunerna inleder sin skolgång i Cygnaeus skola, eftersom de gränssar till Cygnaeus skolas upptagningsområde och kollektivtrafiken fungerar bättre från kranskommunerna till Cygnaeus skola.

Det har visat sig att de elever som kommer från kranskommunerna varierar mellan 7 till 16 på respektive årskurs. Det finns långt fler svenskspråkigt registrerade i kranskommunerna som helhet än de som verkligen inleder sin skolgång i Cygnaeus skola. Beroende på årskurs så har procenten varierat mellan 54% till 85% av de svenskspråkigt registrerade i kranskommunerna. I de kommuner där det erbjuds svenskspråkig förskola och dagvård är sannolikheten hög att barnet väljer svenskspråkig skolstig i Åbo. Längre geografiskt avstånd till Åbo och ingen småbarnspedagogik som erbjuds i kommunen gör att flera familjer väljer finskspråkig skolstig. Som grund för kranskommunernas prognostisering har använts antalet svenskspråkigt registrerade i dessa kommuner. Baserat på historiska fakta kan vi säga att endel av kranskommunernas svenskspråkiga barn väljer en finskspråkig skolstig och det verkliga elevantalet som kommer från kranskommunerna varierar mellan årskullarna. Under de senaste åren har det rört sig mellan 10-15 elever per årskurs. Ifall vi ser på antalet svenskspråkigt registrerade barn i kranskommunerna i åldern 0-6 år så ser antalet svenskspråkigt registrerade barn i den yngsta åldersgruppen ut att vara något färre än de åldersgrupper som nu är inne i skolan.

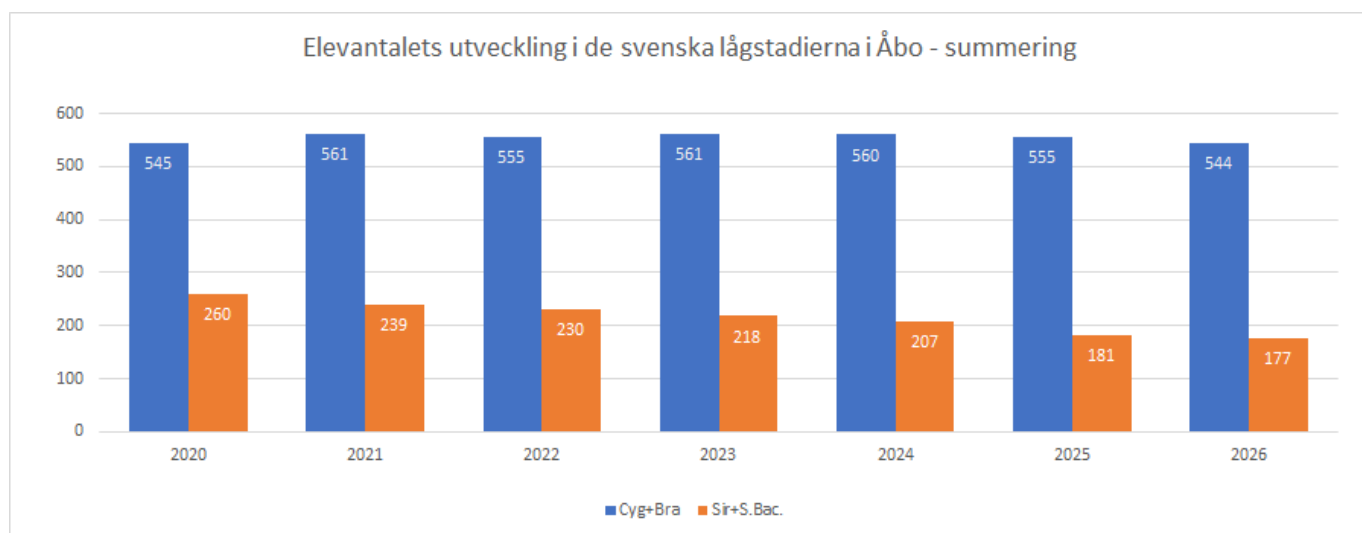
Varje år dyker det upp flera barn än de som är registrerade som svenskspråkiga inför skolstarten. Det kan till endel förklaras av inflyttning, men förklaras i hög grad av att det under de senaste åren finns ett betydligt antal elever som är tvåspråkiga, men registrerade med finska som modersmål som valt en svenskspråkig skolstig. Dessa barn syns inte i den svenskspråkiga prognostiseringen. Därför behövs också jämförelser från de elevgrupper som redan finns inne i skolan för att kunna göra en så bra prognos om servicebehovet som möjligt. I tabellen nedanför kan man se antalet svenskspråkigt registrerade elever i Åbo och kranskommunerna i jämförelse med det verkliga elevantalet i de svenskspråkiga skolorna i åk 1-6.

Antalet svenskspråkiga åboelever är i regel större än de som är registrerade som svenskspråkiga åbo-bor enligt befolkningsregistret vilket kan ses i tabellen nedan.

Speciellt i Åk 1-2 samt i förskolan tycks det finnas ett stort antal elever som är tvåspråkiga, men har finska som modersmål och är registrerade som finskspråkiga. Ifall detta är en trend är ännu svårt att säga. Detta medför att prognoser baserade enbart på antal svenskspråkigt registrerade inte är tillförlitliga för att prognostisera servicebehovet. I uppskattningen av elevantalet syns inte heller inflyttningen av elever till Åbo, vilket kan förväntas med tanke på att Åbo är ett tillväxtcentrum. I tabellen nedan syns elevtillströmningen till Cygnaes och Sirkkala skola*.

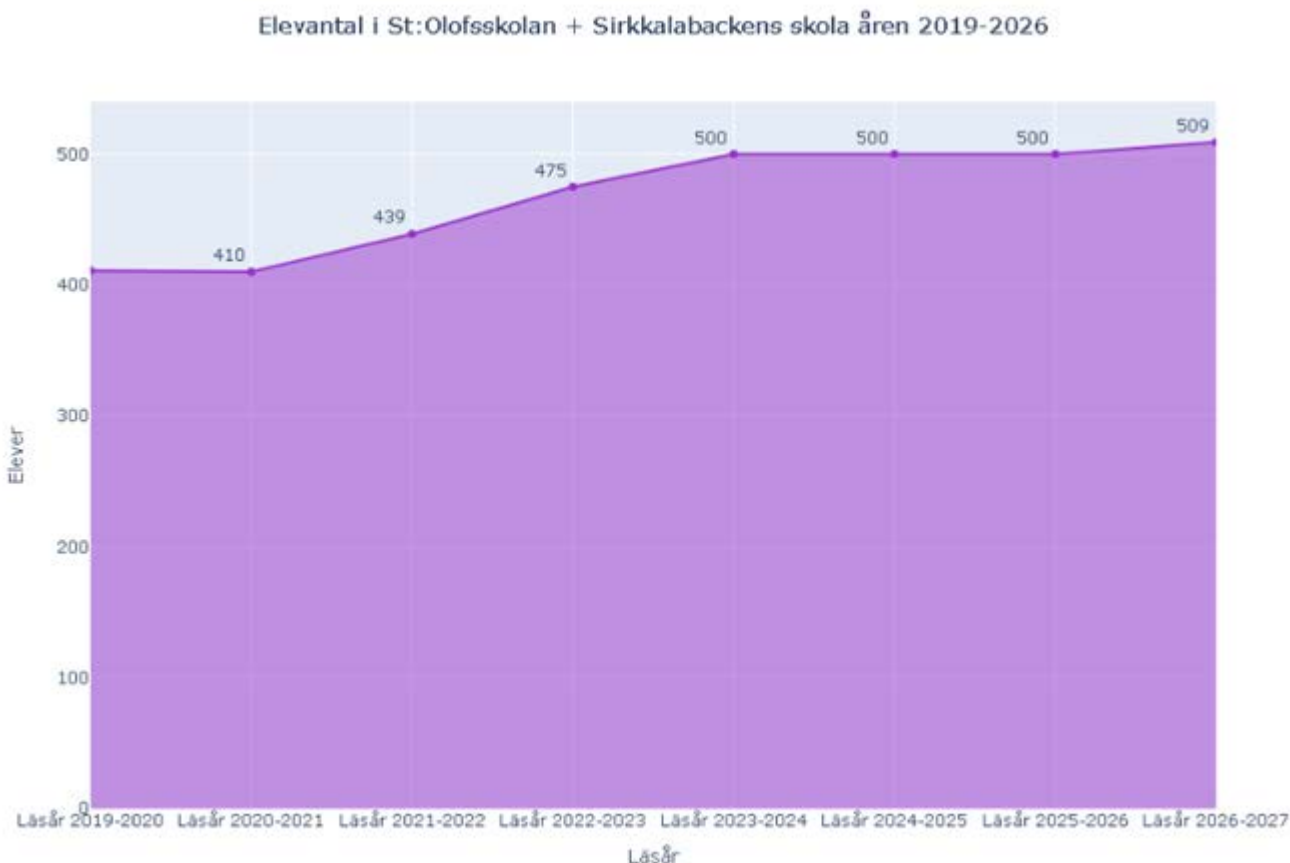
* Prognostiseringen för skolornas blivande elevantal är uppgjort utgående från platsanalysdata, därefter har 10 utsockneselever satts till för Cygnaeus skola för varje årskurs. Därtill har sammanlagt 10 elever satts till utgående från finskspråkiga elever som väljer svenskspråkig skolstig och därför inte syns som svenskspråkigt registrerade från befolkningsregistret. Utgående från skolornas situation för tillfället har fördelningen av dessa elever varit 7 elever till Cygnaeus och 3 elever till Sirkkala skola årskursvis. Kartat on luotu käytäen rakennus- ja huoneistorekisterin sijaintitietoa yhdistettynä väestötietoihin. Tieto on irrotettu Trimble Locuksesta kyselyllä 30.10.2020.

För Cygnaeus skolas del betyder detta att det behövs klassrum till redan från hösten 2021. Behovet de närmaste åren är ca 3 klassrum till och utrymme för slöjdundervisning. Gymnastiksalsutrymmena i Cygnaeus är inte dimensionerade för denna mängd elever. Därtill behöver beaktas behov av grupputrymmen och eventuella smågruppsutrymmen beroende på hur specialundervisningen ordnas i framtiden på det svenska området.

För Sirkkala skolas del tyder prognoserna på att barnantalet på nuvarande elevupptagningsområde kommer att minska. Sirkkala och Sirkkalabackens nybygge är dimensionerat för tre parallella årskurser med 350 elever inom allmänundervisningen och 40 elever inom särskilt stöd. Det är befoget att ändra på elevupptagningsgränserna för att i framtiden kunna styra in ett större antal elever till Sirkkala skola.

Tillströmningen till S:t Olofsskolan

Till S:t Olofsskolan kommer elever också från S:t Karins till undervisningen i åk 7-9. Eftersom S:t Karins har sin egen grundskola för de lägre klasserna så väljer så gott som alla svenskspråkigt registrerade barn svenskspråkig lärostig i S:t Karins. Följande bild visar det förväntade elevantalet i S:t Olofsskolan under de närmaste åren.

I dagsläget finns 121 utsocknes elever i S:t Olofsskolan och av dessa kommer största delen (80 elever) från S:t Karins som inte har en egen skola för de högre årskurserna. Inom några år kommer antalet från elever från S:t Karins att öka till över 100 elever i St:olofsskolan eftersom årskullarna i de lägre klasserna är över 40 elever i vissa årskurser. Detta medför att ersättande utrymmen behövs till S:t Olofsskolan redan inkommande läsår 2021-2022. Därefter ökar elevantalet snabbt.

Sammanfattning

I både Cygnaeus skola och i S:t Olofsskolan behövs ersättande utrymmen för flera grupper redan från hösten 2021. Inom småbarnspedagogiken väntas barnantalet öka under de närmaste åren. För att servicebehovet skall kunna tillgodoses är det av yttersta vikt att både Sirkkala skolas nybygge och Oxvägens planerade daghem håller tidtabellen. Därutöver behövs en bestående lösning för Cygnaeus förskola och de klasser som enligt prognoserna inte ryms in i Cygnaeus skola under de närmaste åren.

Det är viktigt att det svenska området ses som en sammanhängande helhet när utrymmesbehoven planeras så att lärostigarna kan hållas tydliga och sammanhållna. Vid prognostiseringen av tillströmningen till de svnskspråkiga skolorna så behövs mera ingående analyser än befolkningsregistret som inte ger en tydlig bild av behovet av service.

I princip är servicebehovet på en hel klass varje år osynligt ifall enbart statistik används utgående från befolkningsregistret. Därför är en jämförelse baserad på verklig tillströmning och tidigare tillströmning nödvändig när det gäller att prognostisera servicebehovet till svenskspråkig fostran och undervisning.